

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 204/2011-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. Č., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. J. G., B., vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 47 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných a práv a slobôd, práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Európskeho dohovoru o vydávaní uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2010 (po doplnení 7. januára 2011 a 10. januára 2011) doručená sťažnosť M. Č., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. G., B., vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva podľa čl. 47 ods. 1, 2 a 3 ústavy, základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva podľa čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny, práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d) dohovoru a čl. 14 Európskeho dohovoru o vydávaní (ďalej len „európsky dohovor o vydávaní“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 23/08 z 10. novembra 2009.

Porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy videl sťažovateľ v tom, že krajský súd sa stotožnil s rozsudkom okresného súdu, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania trestnej činnosti (trestné činy vražd), za čo mu bol uložený aj trest, a to napriek tomu, že došlo k porušeniu *„zásady špeciality vyplývajúcej z trestného poriadku v čase, kedy nebol daný súhlas Českej republiky na moje trestné stíhanie“*.

V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že na základe rozhodnutia ministra spravodlivosti Českej republiky „Č. j. 794/2003-MO-M“ z 18. júla 2003 bol na základe žiadosti slovenských justičných orgánov vydaný z Českej republiky na výkon zvyšku trestu

odňatia slobody. Sťažovateľ uviedol, že odvtedy neopustil väznicu ani na jeden deň, pričom 26. októbra 2006 mu mal uplynúť trest, pre výkon ktorého bol z Českej republiky vydaný.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa mu bolo 15. februára 2006 vznesené obvinenie za „skutok K.“ a v tejto veci bol 24. októbra 2006 vzatý do väzby, a to napriek tomu, že súhlas na trestné stíhanie pre tento skutok dal Vrchný súd v Prahe (ďalej len „vrchný súd“) až 2. mája 2007.

Pokiaľ išlo o skutky „poškodených F., S.“, sťažovateľ sa vyjadril, že za tieto mu bolo vznesené obvinenie 25. októbra 2006 a súhlas na trestné stíhanie za tieto skutky vydal vrchný súd až 26. januára 2007.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ dodal:

„Zdôrazňujem a dávam do pozornosti, že v tomto období som bol súvislé na území Slovenska v slovenských väzniciach a bol som teda orgánom činným v trestnom konaní kedykoľvek k dispozícii. Proti vzatiu do väzby rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 24. 10. 2006 som podal sťažnosť, následne som bol pre porušenie zásady špeciality dňa 2. 1. 2007 Krajským súdom Banská Bystrica prepustený z väzby na slobodu, avšak na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu (hoci som bol na území Slovenska), ktorý na mňa vydal dňa 22. 12. 2006 OS v Prešove, ktorým žiadal v ČR súd súhlas na dodatočné stíhanie, som bol vzatý do väzby, v ktorej som sa nachádzal súvislé až do právoplatného rozhodnutia vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 T 23/08, ktoré sa stalo právoplatným v dôsledku rozhodnutia KS Prešov z 22. 9. 2010 6 To 6/10... Jednoducho povedané to, že všetky úkony vrátane vznesenia obvinenia proti mne sťažovateľovi až do doby, kedy získali orgány činné v trestnom konaní súhlas na trestné stíhanie mňa, sťažovateľa, sú nezákonné, právne neúčinné, lebo sú v rozpore s platným právom, a to Trestným poriadkom (§ 9 Tr. por.), Dohovorom o vydávaní uverejnenom v Oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 549/1992 Zb., ale najmä v rozpore s Ústavou SR - čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy SR... Znamená to, že pokiaľ Česká republika neudelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie k trestným činom, ktoré neboli predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie, ktoré vyšli najavo až po vydaní mňa, sťažovateľa, na výkon trestu z cudziny, nemožno vykonať úkony

trestného konania k týmto činom s výnimkou prípadu, ak sa vydaná osoba sama vzdala uplatnenia zásady špeciality podľa § 496 ods. 2 písm. d) Tr. por. K tomuto ma však nikto nevypočul... Ja, sťažovateľ, tvrdím, že všetky úkony od vznesenia obvinenia vrátane uznesení o vznesení obvinení (15. 2. 2006 a 25. 10. 2006) až do doby, kedy získali slovenské orgány činné v trestnom konaní súhlas na moje trestné stíhanie (26. 1. 2007 a 2. 5. 2007) sú pre trestné konanie nepoužiteľné... Absolútne boli zbytočné Európske zatýkacie rozkazy, pretože ak slovenské orgány činné v trestnom konaní chceli rozširovať trestné stíhanie proti mne, sťažovateľovi, za ďalšie skutky, mal takto vo veci konať (požiadať o dodatočný súhlas) Okresný súd v Trenčíne ako súd príslušný, ktorý vydal na mňa Európsky zatýkací rozkaz pre ďalší výkon trestu odňatia slobody, lebo jeho sudca bol mojím zákonným sudcom, ktorý ma mal vypočuť ku skutočnostiam, či sa mienim vzdať práva zásady špeciality a potom mal podľa môjho stanoviska konať.“

K porušeniu zásady špeciality sťažovateľ v doplnení sťažnosti okrem iného uviedol:

„V zmysle citovaného českého trestného poriadku § 389 ods. 5 Trestního řádu platného v dobe môjho vydania do doby než dožiadaný štát vydá dodatočný súhlas so stíhaním pre ďalšie trestné činy, možno v konaní ohľadom týchto trestných činov vykonávať len neodkladné alebo neopakovateľné úkony. O takúto situáciu sa na mojej strane však nejedná... Nielenže však orgány činné v trestnom konaní vznášali obvinenia (ČVS: PPZ-3/BOK-S-I-2007 z 21. 2. 2007, ČVS: PPZ 13/BOK-S-I-2005 z 22. 12. 2005, ČVS: PPZ-1/BOK-S-I-2006 z 4. 4. 2006, ČVS: PPZ-6/BOK-S-I-2006 z 15. 2. 2006, ČVS: PPZ-14/BOK-S-I-2006 z 25. 10. 2006) evidentne pred súhlasom Vrchného súdu v Prahe z 26. 1. 2007 a 2. 5. 2007, ale navyše konali a konala aj prokuratúra, keď rozhodovala ohľadom opravného prostriedku - sťažnosti ohľadom jednotlivých skutkov kladených mi za vinu svojím rozhodnutím. Už samotné vznesenie obvinenia je úkonom, ktorým došlo k zásahu do ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní... Ja, sťažovateľ, poukazujem aj na § 12 ods. 1 zákona o Európskom zatýkacom rozkaze v inkriminovanom čase zákona č. 403/2004 Z. z. (t. č. zák. č. 154/2010 Z. z.), z ktorých ustanovení vyplýva, že osoba, ktorá bola vydaná do SR na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu nesmie byť bez súhlas vykonávajúceho štátu stíhaná a odsúdená... ani nesmie byť inak obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním do Slovenskej republiky, na ktoré sa

Európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval... Ak teda podľa § 12 ods. 1 zák. č. 403/2004 Z. z. a § 496 ods. 1 Tr. por. osobu nemožno stíhať bez predchádzajúceho súhlasu, tak potom aj Európsky zatýkací rozkaz je úkonom, ktorý nebol vydaný v súlade s ustanovením a právnym poriadkom dožiadajúcej strany... pri mojej extradícii a dodatočnom súhlase na ďalšie konanie nebolo postupované v zmysle § 496 ods. 4 Tr. por., lebo som nebol poučený a vypočutý súdom, ktorý na mňa vydal zatýkací rozkaz, a to v tom smere, či sa nechcem vzdať zásady špeciality, preto mám za to, že bol porušený čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 4 ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Sťažovateľ súčasne namietal porušenie čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d) dohovoru v súvislosti s porušením zásady rovnosti zbraní, pretože podľa jeho názoru krajský súd „neakceptoval a zákonom relevantným postupom nehodnotil znalecké posudky, ktoré boli vypracované na základe požiadania mňa, sťažovateľa, ako účastníka konania v postavení obvineného“.

Vo vzťahu k uvedenému sťažovateľ okrem iného konštatoval:

«Primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súd však na dôkazy mnou, sťažovateľom, predložené neprihliadal a s touto otázkou sa nevyrovnal ani odvolací súd. Zdôrazňujem skutočnosť, že psychológovia, a to znalec prof. PhDr. A. H., PhD, ma nikdy osobne nevyšetрил, tiež nie znalec PhDr. M. Na druhej strane ma spôsobom zodpovedajúcim odbornému prístupu vyšetrila Doc. PhDr. G. na základe mojej požiadavky, ktorá znalkyňa pôsobí v oblasti jej odbornosti viac ako 30 rokov. Na svoje náklady som zabezpečil znalecké posudky PhDr. K. N., CSc. znalca z odboru K., ktorý konštatoval, že závery prof. PhDr. A. H., PhD. sú neakceptovateľné... Súdom, a to či už súdu prvého stupňa alebo odvolaciemu súdu nič nebránilo vypočúť spracovateľov posudkov, ktoré som predložil ako znalcov ad hoc, po vzatí do zákonom predpísaného sľubu. Rôzna argumentácia za rôznych situácií súdmi v tomto smere, že českých znalcov neakceptuje je porušením princípu rovnosti zbraní a v tejto nadväznosti aj na čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru... To isté sa týka znaleckých posudkov a dodatkov k týmto prof. MUDr. M. H., CSc. a Doc. Ing. M. J., PhD., ktoré boli predložené súdu a ktoré súd jednoducho nechal „bokom“ (do spisu doložené dodatky týchto znalcov).

Aj títo znalci rozporovali tvrdenia závery slovenských znalcov z ich odborov, ktorí vykonali znalecké posudky v prípravnom konaní a boli pribratí políciou (vyšetrovateľom). Postup súdov nezodpovedá nielen pravidlám kontradiktórneho procesu ale rozhodne ani nie pravidlám spravodlivého procesu pri zachovaní rovnosti zbraní... Nevykonanie mnou navrhnutých dôkazov postavilo mňa, sťažovateľa, ako procesnú stranu do jasne nevýhodnejšej pozície oproti procesnej strane, ktorou je prokurátor.»

V doplnení sťažnosti sťažovateľ rozšíril svoje argumenty vo vzťahu k porušeniu zásady rovnosti zbraní:

„Preto za najvážnejšie porušenie môjho práva považujem, že tie návrhy, ktoré navrhla obhajoba po prednese konečných návrhov, ktoré dôkazy sa nachádzajú v spise, boli ignorované, k týmto odvolací senát už neprihliadal (str. 12 Uznesenia 6 To 6/10-13280 prvý odstavec dôvodov odvolacieho rozhodnutia súdu). Išlo o listy B. A., J. K. a K. M. Súd sa mal zaoberať v čase vyhlásenia svojho rozhodnutia všetkým tým, čo sa nachádzalo v spise a bolo procesne relevantným spôsobom doručené.“

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ zároveň dodal:

„Za postup porušujúci základné práva a slobody (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) považujem aj ustálenie NS SR v rozsudku z 11. 11. 2008 2To 1/2008 vo veci B. A. v podobe a tak ako som bol ja, sťažovateľ, v konaní 3 T 23/08 OS Prešov uznaný vinným za ten istý skutok. Najmä skutočnosť, že ohľadom tohto skutku sa čakalo na právoplatné odsúdenie B. A. v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2 T 31/2001 v spojení s rozsudkom NS SR zo dňa 11. 11. 2008 sp. zn. 2 To 1/08. V predmetnej veci treba vidieť, že vylúčenie veci na samostatné konanie v trestných veciach má vplyv na postavenie účastníka v súdnom konaní a porušuje jeho základné práva na súdnu ochranu v tom, že prejedikuje otázku viny prv ako je vo veci samej rozhodnuté, a to k jednému a tomu istému skutku.“

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ argumentoval aj takto:

„V celom mojom trestnom konaní sa samozrejme považujú za ťažiskové výpovede svedkov, ktoré boli hodnotené aj pri uznaní mojej viny, pričom ale v ich výpovediach tak ako to vyplýva zo zápisníc z hlavného pojednávania absentuje pri vypočítaní svedkov ich výslovné vyhlásenie, že svoje právo odoprieť vypovedať nevyužívajú, čo znamená, že ak takéto poučenie neexistuje, ide o dôkaz nezákonný v tomto konaní.“

Sťažovateľ sa domnieval, že vo veci konajúce súdy nevykonali niektoré dôkazy spôsobom súladným so zákonom, pričom v tejto súvislosti vyjadril tento názor:

«Chcem zdôrazniť, že ak svedkovia vypočutí v mojej veci boli za prejednávane skutky sami stíhaní a došlo k zastaveniu a odloženiu trestného stíhania u týchto osôb, ktorí sa sami doznávajú k účasti na predmetných skutkoch, sú osobami v postavení svedkov, u ktorých je veľmi dôležité, aby boli poučení o svojich právach zrozumiteľne a zákonne (R NS SR 60/2003-I.). Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, alebo osobám uvedeným v ustanovení § 130 ods. 2 veta prvá Tr. por. je dôsledkom ústavnej ochrany pred takouto povinnosťou - čl. 47 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 37 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Táto zásada má prednosť pred dosiahnutím účelu trestu trestného konania, a to aj za takej situácie, ak by v konkrétnej veci táto situácia mohla viesť k dôkaznej núdzi.

Štrasburské orgány ochrany práva hodnotia ako porušenie čl. 6 ods. 3 písm. d) Európskeho dohovoru v nadväznosti na čl. 6 ods. 1 ak na hlavnom pojednávaní bola len prečítaná výpoveď svedka, ktorého výpoveď mala rozhodujúcu alebo významnú, či aspoň „určitú“ úlohu pri uznaní obvineného za vinného, dôkaz nebol vykonaný kontradiktórnym spôsobom, riadnym zákonným poučením pri vyhodnotení a rešpektovaní všetkých dôkazov, ktoré došli do spisu do vynesenia konečného rozhodnutia.»

Okrem toho sťažovateľ namietal, že medzi ústnym vyhlásením uznesenia krajského súdu a jeho písomným vyhotovením existujú isté nezrovnalosti. Napríklad pri vyhlásení uznesenia krajský súd namiesto čl. 14 európskeho dohovoru o vydávaní použil čl. 12. Sťažovateľ súčasne poukázal na to, že pri ústnom vyhlásení uznesenia krajský súd konštatoval, že Trestný poriadok je v otázkach vydávania osôb na trestné stíhanie v rozpore

s európskym dohovorom o vydávaní. Podľa názoru sťažovateľa mal krajský súd v takomto prípade iniciovať konanie na ústavnom súde o súlade právnych predpisov.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1) Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. 9. 2010 6 To 6/10 bol porušený článok čl. 47 ods. 3, 48 ods. 2, čl. 17 ods. 2, 5, čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3, 38 ods. 2 a čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 1 Európskeho dohovoru a čl. 14 Európskeho dohovoru o vydávaní.

2) Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6 To 6/10 zo dňa 22. 9. 2010 a prikazuje, aby M. Č. bol neodkladne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

3) Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť M. Č. trovy konania v sume 231,08 EUR (dvestotridsaťjeden eur osem centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. G., B.“

V doplnení sťažnosti sťažovateľ upresnil bod 1 petitu takto:

„Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. 9. 2010 6 To 6/10 bol porušený aj čl. 46 ods. 1 ústavy SR v nadväznosti na čl. 1 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 47 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 17 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1, 2, 3 písm. d) Dohovoru.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namietal porušenie označených článkov ústavy, listiny, dohovoru a európskeho dohovoru o vydávaní uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 6/10 z 22. septembra 2010.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Podľa odseku 2 označeného článku Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 7 ods. 2 ústavy Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred

zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 1 ústavy každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa čl. 14 európskeho dohovoru o vydávaní proti osobe, ktorá bola vydaná, nebude vedené trestné stíhanie, nebude odsúdená ani pozbavená slobody z dôvodu výkonu trestu alebo ochranného opatrenia pre akýkoľvek iný trestný čin spáchaný pred jej odovzdaním než pre ten, pre ktorý bola vydaná, ani zo žiadneho iného dôvodu nebude obmedzená jej osobná sloboda s výnimkou nasledujúcich prípadov:

(a) pokiaľ strana, ktorá ju odovzdala, súhlasí. Žiadosť o súhlas bude podaná spolu s dokladmi uvedenými v článku 12 a protokolom obsahujúcim výpoveď vydananej osoby

k danému trestnému činu. Súhlas bude daný, pokiaľ trestný čin, pre ktorý sa žiada o vydanie, podlieha vydaniu v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru.

Podľa čl. 12 ods. 2 európskeho dohovoru o vydávaní k žiadosti sa priloží:

(a) originál alebo overená kópia vykonateľného rozsudku o treste alebo rozhodnutia o uložení ochranného opatrenia alebo príkazu na vzatie do väzby, alebo iného príkazu, ktorý má rovnaký účinok a bol vydaný v súlade s konaním ustanoveným právnym poriadkom dožadujúcej strany;

(b) opis trestných činov, pre ktoré sa vydanie žiada; čo najpresnejšie uvedenie času a miesta ich spáchania, právnej kvalifikácie a odkazu na príslušné právne predpisy;

(c) kópia príslušných právnych predpisov a tam, kde to nie je možné, vyhlásenie o právnom stave a čo najpresnejší opis žiadanej osoby spolu s akoukoľvek ďalšou informáciou, ktorá pomôže zistiť jej totožnosť a štátne občianstvo.

III.

Preskúmaním obsahu sťažnosti a jej doplnenia dospel ústavný súd k záveru, že námietky sťažovateľa je potrebné zhrnúť do týchto bodov:

1. Sťažovateľ namietal porušenie zásady špeciality v súvislosti s vykonaním úkonov trestného konania v súvislosti so skutkami, z ktorých bol obvinený pred získaním dodatočného súhlasu na jeho trestné stíhanie z Českej republiky, z ktorej bol v roku 2003 vydaný na Slovensko pre účely vykonania zvyšku trestu odňatia slobody.

2. Sťažovateľ namietal porušenie zásady rovnosti zbraní, pretože podľa jeho názoru krajský súd preferoval dôkazy získané v jeho neprospech a na dôkazy, ktoré predložil na svoju obhajobu on, odvolací súd buď neprihliadol, alebo ich podľa jeho názoru úplne ignoroval.

3. Sťažovateľ namietal, že vo vzťahu ku „skutku K.“ bola otázka jeho viny prejedikovaná v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2 T 31/2001 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 To 1/08 z 11. novembra 2008.

4. Sťažovateľ súčasne namietal nezákonnosť vykonania niektorých dôkazov všeobecným súdom, ktoré podľa jeho vyjadrenia boli použité na ustálenie jeho viny.

5. Okrem toho sťažovateľ tvrdil, že uznesenie krajského súdu trpí aj takými vadami, ktoré spočívajú v nezrovnalostiach medzi jeho ústnym vyhlásením a písomným vyhotovením.

Ústavný súd zistil, že rozhodnutím ministra spravodlivosti Českej republiky „č. j. 794/2003-MO-M“ z 18. júla 2003 bol sťažovateľ vydaný do Slovenskej republiky na výkon zvyšku trestu odňatia slobody, pričom od 6. augusta 2003 až do súčasnosti sťažovateľ vykonával nepretržite trest a väzbu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby (ďalej len „ústav“).

Dňa 22. decembra 2006 okresný súd pod sp. zn. 0 Tp 142/06 vydal európsky zatýkací rozkaz z dôvodu potreby rozšírenia súhlasu Českej republiky na trestné stíhanie sťažovateľa za „skutky F. a S.“.

Uznesením Mestského súdu v Prahe (ďalej len „mestský súd“) sp. zn. Nt 460/2006 z 19. januára 2007 v spojení s uznesením vrchného súdu sp. zn. 7 To 10/2007 z 26. januára 2007 bol udelený dodatočný – rozšírený súhlas na vydanie sťažovateľa na trestné stíhanie do Slovenskej republiky za trestné činy vraždy, ktorých sa sťažovateľ dopustil (ústavný súd vychádza z toho, že sťažovateľ už bol za tieto skutky právoplatne odsúdený, pozn.) vo vzťahu k poškodeným F. a S. Za tieto skutky bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie 25. októbra 2006.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 142/06 z 2. februára 2007 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 2/2007 z 12. februára 2007 vzal sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť od 1. februára 2007. V tomto čase sa sťažovateľ nachádzal vo výkone väzby.

Dňa 2. marca 2007 okresný súd pod sp. zn. 0 Tp 20/07 vydal Európsky zatýkací rozkaz z dôvodu potreby rozšírenia súhlasu Českej republiky na trestné stíhanie sťažovateľa za „skutky Š., L., S. a P., O. a K.“.

Uznesením mestského súdu sp. zn. Nt 413/2007 z 19. apríla 2007 v spojení s uznesením vrchného súdu sp. zn. 7 To 42/2007 z 2. mája 2007 bol udelený dodatočný – rozšírený súhlas na vydanie sťažovateľa na trestné stíhanie do Slovenskej republiky za trestné činy vraždy, ktorých sa sťažovateľ dopustil vo vzťahu k poškodeným Š., L., S., P., O. a K. Za tieto skutky bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie v dňoch 21. februára 2007, 4. apríla 2006, 22. decembra 2005, 27. októbra 2005 a 15. februára 2006.

Všetkých skutkov sa sťažovateľ dopustil pred rokom 2003, to znamená pred vydaním do Slovenskej republiky.

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 23/08 z 10. novembra 2009 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania uvedených skutkov (okrem „skutku O.“) – teda trestných činov vraždy formou spolupáchateľstva, za čo mu bol uložený súhrnný výnimočný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením do tretej nápravno výchovnej skupiny.

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ a jeho matka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 tak, že ich zamietol.

Sťažovateľova matka v odvolaní namietala, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná vina sťažovateľa, uložený trest považovala za nespravodlivý a žiadala, aby bol oslobodený spod obžaloby.

Sťažovateľ v odvolaní a jeho doplneniach, ktoré podal sám, ale aj prostredníctvom svojich obhajcov, tvrdil, že v prípade trestného stíhania za skutky, na ktoré bol zo strany slovenských justičných orgánov žiadaný dodatočný súhlas Českej republiky, bola porušená zásada špeciality. Okrem toho sťažovateľ namietal vykonané dokazovanie – výsluchy

svedkov v jeho neprospech, preferovanie dôkazov protistrany, závery znaleckého dokazovania a v tomto smere neprihliadnutie na dôkazy ním predložené.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí podrobne vyjadril k jednotlivým skutkovým a právnym problémom.

K námietkam uvedeným v bode 1 (namiatané porušenie zásady špeciality)

Podľa § 489 ods. 1 Trestného poriadku vyžiadať obvineného z cudziny môže ministerstvo spravodlivosti na žiadosť súdu, ktorý vydal zatýkací rozkaz podľa § 490.

Podľa § 490 ods. 1 Trestného poriadku ak sa obvinený zdržiava v cudzine a ak je potrebné ho vyžiadať, vydá proti nemu predseda senátu príslušného súdu zatýkací rozkaz (ďalej len „medzinárodný zatýkací rozkaz“). V prípravnom konaní vydá sudca pre prípravné konanie medzinárodný zatýkací rozkaz na návrh prokurátora.

Podľa § 494 ods. 2 Trestného poriadku ak nejde o vydanie na výkon trestu, sudca je povinný obvineného do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od odovzdania vypočúť a rozhodnúť o väzbe.

Podľa § 496 ods. 1 Trestného poriadku proti vydanej osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná.

Podľa § 496 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku odsek 1 sa nepoužije, ak dožiadaný štát sa vzdá uplatnenia zásady špeciality, alebo udelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy.

Podľa čl. 496 ods. 6 Trestného poriadku na podanie žiadosti o dodatočný súhlas dožiadaného štátu s trestným stíhaním pre iný trestný čin, než ktorý bol predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie, sa použijú primerane ustanovenia § 489 a § 490.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „zákon o EZR“) ak sa obvinený zdržiava v cudzine, existuje predpoklad, že by sa mohol zdržiavať v inom členskom štáte, a ak ho treba vyžiadať, predseda senátu alebo sudca príslušného súdu súčasne s medzinárodným zatýkacím rozkazom podľa Trestného poriadku vydá európsky zatýkací rozkaz podľa tohto zákona.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o EZR osoba, ktorá bola vydaná do Slovenskej republiky na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného slovenským orgánom, nesmie byť bez súhlasu vykonávajúceho štátu v Slovenskej republike stíhaná, odsúdená alebo podrobená ochrannému opatreniu spojenému s pozbavením osobnej slobody ani nesmie byť inak obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním do Slovenskej republiky, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval (zásada špeciality).

Podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona o EZR vydaná osoba môže byť stíhaná, odsúdená alebo podrobená ochrannému opatreniu alebo môže byť jej osobná sloboda inak obmedzená aj pre trestné činy spáchané pred vydaním, pre ktoré nebola vydaná, ak vykonávajúcí štát sa vzdal uplatnenia zásady špeciality podľa rámcového rozhodnutia alebo sa jej vzdal justičný orgán tohto štátu, alebo tento orgán udelil súhlas so stíhaním pre iné trestné činy spáchané pred vydaním alebo na výkon trestu pre takýto trestný čin.

Podľa § 12 ods. 4 zákona o EZR ak má byť osoba stíhaná pre trestný čin spáchaný pred vydaním, ktorý nebol predmetom pôvodného európskeho zatýkacieho rozkazu, alebo sa má voči nej vykonať trest odňatia slobody, alebo ochranné opatrenie, ktoré jej boli uložené súdom Slovenskej republiky pred jej vydaním, a nebol predmetom pôvodného európskeho zatýkacieho rozkazu, na podanie žiadosti o dodatočný súhlas s trestným stíhaním alebo výkonom trestu alebo ochranného opatrenia sa použijú primerane odseky 1 až 3 a § 10.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku a zákona o EZR vyplýva, že z cudziny možno vyžiadať na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu a európskeho zatýkacieho

rozkazu vydaného príslušným súdom len osobu, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie (obvinený). Takúto osobu však nemožno stíhať odsúdiť ani jej nesmie byť obmedzená osobná sloboda za iné skutky, ktorých sa dopustila pred vydaním a na ktoré sa vydanie nevzťahovalo, samozrejme, okrem istých výnimiek, medzi ktoré je potrebné zaradiť aj dodatočný súhlas štátu, ktorý takúto osobu Slovenskej republike vydal [§ 496 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku, § 12 ods. 2 písm. g) zákona o EZR]. V prípade, ak Slovenská republika žiada o dodatočný súhlas na trestné stíhanie, postupuje sa v súlade s príslušnými medzinárodnými zmluvami a primerane podľa ustanovení Trestného poriadku a zákona o EZR, ktoré upravujú proces pôvodnej extradície, teda konania, keď bol daný prvotný súhlas cudzieho štátu na konkrétny účel trestného konania.

Ústavný súd konštatuje, že v namietanom prípade bol sťažovateľ v júli 2003 vydaný z Českej republiky na Slovensko na výkon zvyšku trestu odňatia slobody. V priebehu októbra 2005 až februára 2007 boli sťažovateľovi vznesené obvinenia za trestné činy vraždy formou spolupáchateľstva. V dňoch 22. decembra 2006 a 2. marca 2007 okresný súd vydal európske zatýkacie rozkazy z dôvodu potreby udelenia dodatočného súhlasu Českej republiky na trestné stíhanie za trestné činy, ktoré sťažovateľ spáchal pred rokom 2003, teda pred vydaním z Českej republiky. Vrchný súd udelil dodatočné súhlasy na trestné stíhanie sťažovateľa za označené skutky svojimi rozhodnutiami z 26. januára 2007 a 2. mája 2007. Podľa vyjadrenia krajského súdu úkony trestného konania v trestných veciach sťažovateľa, ktoré boli vykonané pred získaním dodatočného súhlasu z Českej republiky, boli všetky zopakované.

Hlavným zmyslom zásady špeciality pri vydávaní obvinených osôb z cudzieho štátu je ochrana týchto osôb pred neočakávanými zásahmi orgánov verejnej moci. Neočakávanými nie v tom zmysle, aby osoba, ktorá sa dopustila protiprávneho konania pred vydaním z cudzieho štátu, bola absolútne chránená pred objasnením či zistením protiprávnej činnosti a spravodlivým trestom. Preto neočakávané zásahy zo strany orgánov verejnej moci v tomto zmysle je potrebné vnímať ako také, ktoré by osobu obvinenú z trestnej činnosti a za daných okolností chránenú jurisdikciou cudzieho štátu svojvoľne a nezákonne zbavili

tejto ochrany a ktoré by zároveň predstavovali akúsi „spreneveru“ súhlasu cudzieho štátu udeleného na predtým jasne vymedzený účel.

Z dôvodu, aby orgánom činným v trestnom konaní a súdom bolo umožnené plniť hlavný účel trestného konania (objasnenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov), právny poriadok Slovenskej republiky, ale aj medzinárodné zmluvy počítajú v konkrétnych prípadoch s výnimkami z uplatnenia zásady špeciality, a to aj v podobe dodatočne získaného súhlasu štátu, ktorý už predtým osobu obvinenú z trestnej činnosti na konkrétny účel trestného konania vydal.

Ústavný súd zastáva názor, že v prípade s'ťažovateľa nemohlo dôjsť k porušeniu zásady špeciality, pretože na trestné stíhanie za skutky, z ktorých bol napokon uznaný vinným a odsúdený a ktoré spáchal pred rokom 2003, teda pred vydaním z Českej republiky na výkon zvyšku trestu odňatia slobody, bol získaný legálny dodatočný súhlas Českej republiky. Na tomto presvedčení ústavného súdu nemení nič ani skutočnosť, že niektoré úkony trestného konania boli vykonané pred udelením dodatočného súhlasu, pretože tento nedostatok, ako vyplýva z rozhodnutia odvolacieho súdu, bol zhojený tým, že došlo k ich zopakovaniu. Tým sa stali použiteľné pre potreby trestného konania a v rámci neho pre objasnenie trestnej činnosti, na preukázanie viny s'ťažovateľa a na uloženie adekvátnej sankcie.

V prípadoch, keď dochádza k preukázaniu viny konkrétnych osôb v rámci trestného procesu a uloženiu trestu, sú súdy povinné na jednej strane rešpektovať základné práva a slobody týchto osôb, ale na strane druhej je potrebné tieto osoby a ich protiprávnu činnosť postaviť tvárou v tvár spoločnosti a jej potrebám spojeným s ochranou. V namietanom prípade išlo o mimoriadne závažnú trestnú činnosť s'ťažovateľa, na trestné stíhanie ktorého bol získaný dodatočný súhlas Českej republiky. Získanie dodatočného súhlasu si vyžadovalo určitý postup s určitou formou. Preto, ak slovenská strana aj napriek tomu, že s'ťažovateľ sa v čase extradičného konania nachádzal v slovenskej väznici – v ústave, vydala príslušné zatýkacie rozkazy, nepostupovala spôsobom, ktorý by sa priechil podstate a účelu konania o získanie, respektíve udelenie dodatočného súhlasu na trestné stíhanie. Tomuto

tvrdeniu nasvedčuje aj to, že samotný Trestný poriadok a zákon o EZR pre tento druh extradíčného konania umožňujú primerane použiť ustanovenia týkajúce sa pôvodného vyžiadania obvineného z cudziny pre konkrétny účel trestného konania, kedy sa výslovne vyžaduje vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu a európskeho zatýkacieho rozkazu. Ak teda zákon používa pojem „primerane“, je nepochybné, že zákonodarca ním chcel vyjadriť, že v súvislosti so získaním dodatočného súhlasu nemusí nastať totožná situácia, ako pri prvotnej žiadosti o vyžiadanie obvineného z cudziny, keď sa tento v cudzine reálne aj zdržiava. Samozrejme, môže ísť aj o situácie, ak je obvinený (po vydaní z cudziny) už k dispozícii orgánom verejnej moci Slovenskej republiky, následne dôjde k objasneniu trestnej činnosti, ktorej sa mal dopustiť pred vydaním z cudziny, ku vzneseniu obvinenia a v tej súvislosti aj k potrebe uplatniť voči obvinenému ustanovenia trestného kódexu. Za daných okolností je potrebné získať dodatočný súhlas na trestné stíhanie od štátu, ktorý obvineného pôvodne do Slovenskej republiky na konkrétny účel vydal. Proces extradície si pritom vyžaduje splnenie istých predpokladov, medzi ktoré nepochybne patrí aj vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu a európskeho zatýkacieho rozkazu. Je nepochybné, že tento má mimoriadny význam práve vtedy, ak sa obvinený zdržiava v cudzine, pričom v prípadoch, ak je obvinený, ohľadom ktorého sa o dodatočný súhlas na jeho trestné stíhanie žiada, v slovenskej väznici, má jeho vydanie viac-menej iba formálny význam.

Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v namietanom uznesení dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa porušenia zásady špeciality v súvislosti s vyžiadaním dodatočného súhlasu Českej republiky na jeho trestné stíhanie. Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 listiny, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 európskeho dohovoru o vydávaní a uznesením krajského súdu. Navyše, ústavný súd pripomína, že námietka o porušení základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy bola v tomto prípade irelevantná, pretože označené základné právo súvisí jedine s inštitútom väzby a krajský súd uznesením sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 nerozhodoval o zákonnosti väzby, ale rozhodoval v merite vecí – o vine a treste sťažovateľa.

Okrem toho sťažovateľ namietal, že v rámci extradície nebol poučený a vypočutý v zmysle § 496 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého ak sa vydaná osoba nevzdala uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 2 písm. d) a ak to medzinárodná zmluva pripúšťa, súd, ktorý vydal medzinárodný zatýkací rozkaz, takú osobu za prítomnosti jej obhajcu vypočuje a poučí ju o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality a o dôsledkoch takého postupu. Ak sa vydaná osoba vzdá uplatnenia zásady špeciality, súd s ňou spíše zápisnicu, v ktorej uvedie trestné činy, ktorých sa týka vzdanie sa uplatnenia tejto zásady.

Citované ustanovenie sa nepochybne týka jednej z výnimiek zo zásady špeciality, kedy sa dotknutá osoba môže vzdať jej uplatnenia. Vzhľadom na to, že v danom prípade došlo k výnimke zo zásady špeciality v podobe získania dodatočného súhlasu Českej republiky na trestné stíhanie sťažovateľa, bolo bez právneho významu zaoberať sa predmetnou námietkou sťažovateľa.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť v tejto časti už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K námietkam uvedeným v bode 2 (namietané porušenie zásady rovnosti zbraní v súvislosti s vykonaným dokazovaním a preferovaním dôkazov v neprospech sťažovateľa)

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili pre záver o tom, že sťažovateľova obhajoba bola oproti obžalobe a jej dôkazom postavená do nevýhodnejšej pozície. Krajský súd pri odôvodnení každého skutku veľmi presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré dôkazy boli podkladom pre jeho záver o vine sťažovateľa. V tejto súvislosti poukázal na obsah svedeckých výpovedí a závery znaleckého dokazovania. Odvolací súd sa bez pochyb vyjadril aj k dôkazom, ktoré predložil sťažovateľ a ktoré podľa názoru sťažovateľa vyznievali v jeho prospech, a to nielen čo sa týka náležitého zistenia skutkového stavu a jeho viny, ale aj v súvislosti s ukladaním trestu a s tým spojeným skúmaním jeho

osobnosti vo vzťahu k možnosti nápravy a resocializácie. Krajský súd konštatoval, z akého dôvodu nevzal do úvahy dôkazy predložené sťažovateľom. Tieto označil za neúplné, pretože spracovatelia znaleckých posudkov, ktoré predložila obhajoba, nemali dostatok podkladov o rozhodných skutočnostiach, prípadne ich získali len sprostredkovane alebo vôbec nie. Krajský súd si osvojil názor okresného súdu o tom, že nebolo potrebné vyhovieť návrhom obhajoby týkajúcim sa vypočutia českých znalcov, keďže závery slovenských znalcov neboli v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi. Odvolací súd neopomenul vyjadriť sa ani k dôvodom, prečo neboli vypočutí niektorí svedkovia, ktorí listom oznámili, že v danej veci majú záujem opätovne vypovedať. Písomné vyjadrenia týchto svedkov označil krajský súd ako účelové (poznačené snahou predĺžiť konanie), ako aj také, ktoré nie sú nositeľom žiadnej relevantnej informácie.

Krajský súd postavil do vzájomnej konfrontácie aj znalecké posudky z odboru psychológie, ktoré na jednej strane zabezpečili orgány verejnej moci a na strane druhej obhajoba. V tejto súvislosti krajský súd dal do pozornosti, že sťažovateľ sa odmietol podrobiť komplexným znaleckým vyšetreniam s jasným cieľom – vyhnúť sa uloženiu doživotného trestu. Okrem toho krajský súd poukázal aj na to, že znalci oslovení obhajobou nedisponovali dostatočným množstvom informácií. Preto pri posúdení osoby sťažovateľa, jeho možnej nápravy a resocializácie vychádzal krajským súd zo znaleckých posudkov zabezpečených v rámci trestného konania kompetentnými orgánmi. Tieto viedli krajský súd k záveru, že niet nádeje na nápravu sťažovateľa, a preto bolo potrebné uložiť mu trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho skutkové zistenia. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, III. ÚS 314/08, IV. ÚS 44/08, III. ÚS 133/09).

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v namietanom rozhodnutí predstavil svoje myšlienkové pochody, nebolo zistené, aby podcenil význam jednej zo základných zásad trestného konania – zásady voľného hodnotenia dôkazov, pretože jasne definoval, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie a z akého dôvodu neboli akceptované dôkazy predložené obhajobou. Práve odôvodnenosť záverov krajského súdu vylučuje akékoľvek pochybnosti o tom, že by krajský súd rozhodoval zaujato v úmysle znevýhodniť a poškodiť sťažovateľa, a tým porušiť jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny či jeho právo vyslúchať a dať vyslúchať svedkov vo svoj prospech podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru.

Sťažovateľ prejavil nespokojnosť s namietaným uznesením krajského súdu z dôvodu nedodržania zásad spravodlivého procesu. Ústavný súd sa však nedomnieva, aby toto rozhodnutie bolo nezákonné a aby nieslo znaky svojvôle. Naopak, závery krajského súdu vyslovené v označenom rozhodnutí je potrebné charakterizovať ako logické a celkom legitímne. To, že odvolací súd nerozhodol v súlade s očakávaním sťažovateľa, ešte neznamená, že došlo k porušeniu zásad spravodlivého procesu, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K námietkam uvedeným v bode 3 (namietané prejudikovanie viny sťažovateľa ku „skutku K.“):

Porušenie zásady prezumpcie nevinoty podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, a tým aj porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu videl sťažovateľ v tom, že čo sa týka „skutku K.“, bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu vraždy, ktorú dohodol za odmenu s tým, že ju vykonala tretia osoba (B. A., pozn.), ktorá bola už predtým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 T 31/01 z 28. júna 2007 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 1/2008 z 11. novembra 2008 za uvedený skutok odsúdená.

Z obsahu rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 23/08 z 10. novembra 2009 a uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 ústavný súd nezistil, aby tieto súdy nejakým spôsobom prejudikovali vinu sťažovateľa v súvislosti so „skutkom K.“. Z rozhodnutí oboch súdov jednoznačne vyplýva, že vina sťažovateľa vo vzťahu k tomuto skutku bola preukázaná viacerými svedeckými výpoveďami. Tieto rozhodnutia preukazujú, že dôkazy, ktoré sťažovateľ usvedčovali, boli vykonané v rámci tohto trestného konania, pričom neboli prevzaté alebo osvojené z inej trestnej veci. V tejto trestnej veci sa vo vzťahu k sťažovateľovi skúmalo naplnenie všetkých obligatórnych (aj fakultatívnych) znakov skutkovej podstaty trestného činu vraždy. Zisťovalo, objasňovalo a preukazovalo sa jeho protiprávne konanie, príčinná súvislosť medzi ním a následkom trestného činu, miera jeho zavinenia, jeho motív či pohnútky. V prípade tohto trestného činu boli úlohy a pozície sťažovateľa a tretej osoby absolútne rozdielne (sťažovateľ – objednávateľ vraždy, tretia osoba – vykonávateľ vraždy), čo svedčí aj pre záver o tom, že vykonanie dôkazov a preukázanie viny vo vzťahu ku každému z nich sa realizovalo odlišným spôsobom. Pritom preukázanie viny inej osobe v inom trestnom konaní, ako vyplýva z napadnutého uznesenia krajského súdu, neznamenalo, že totožný záver si bez ďalšieho osvojil aj krajský súd vo vzťahu k vine sťažovateľa.

Ústavný súd nezistil, aby krajský súd alebo predtým súd prvého stupňa v prípade sťažovateľa postupovali rutinne a naňho aplikovali zistenia a dôkazy usvedčujúce a týkajúce sa iného páchatel'a účastného na totožnej trestnej činnosti. To, že na trestnom čine vraždy („skutok K.“) malo okrem sťažovateľa participovať viacero osôb, pričom jedna z nich už bola za tento skutok právoplatne odsúdená (jej trestná vec bola v súlade s Trestným poriadkom vylúčená na samostatné konanie), a to pred vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto trestnej veci, ešte neznamená, že došlo k porušeniu zásady prezumpcie nevinny sťažovateľa.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K námietkam uvedeným v bode 4 (nezákonnosť vykonania dôkazov všeobecným súdom)

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Podľa § 566 ods. 3 Trestného poriadku dovolanie podľa tohto zákona možno podať len proti rozhodnutiam, ktoré nadobudli právoplatnosť po nadobudnutí účinnosti tohto zákona (po 31. decembri 2005, pozn.) .

Namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 nadobudlo právoplatnosť dňom jeho vyhlásenia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že jedným z dovolacích dôvodov, o opodstatnenosti ktorého rozhoduje dovolací (najvyšší) súd, je aj nezákonnosť dôkazov, ktoré boli vykonané všeobecným súdom. Námietku v takejto podobe predstrel aj sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu, keď tvrdil, že nezákonne získané dôkazy (svedecké výpovede z hlavného pojednávania a výpovede z dohodovacieho konania) použil okresný súd na ustálenie jeho viny.

Ústavný súd konštatuje, že na prerokovanie tejto námietky sťažovateľa predchádza jeho právomoci právomoc najvyššieho súdu.

Za týchto okolností nie je daný (ústavný) dôvod, aby ústavný súd vstupoval v trestnej veci sťažovateľa do právomoci všeobecných súdov. Nevyužitie uvedenej možnosti ochrany práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 57/06, I. ÚS 130/07, III. ÚS 33/09).

K námietkam uvedeným v bode 5 (nezrovnalosti medzi ústnym vyhlásením uznesenia a jeho písomným vyhotovením)

Podľa § 180 Trestného poriadku ak tento diel neustanovuje niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku.

Podľa § 172 ods. 1 Trestného poriadku každý rozsudok treba vyhotoviť písomne. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku tak, ako bol vyhlásený.

Podľa 174 ods. 1 Trestného poriadku predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť pisárske chyby a iné zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo pri vyhotovení rozsudku a v jeho rovnopisoch, tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť aj súd vyššieho stupňa.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ vytýkal písomnému vyhotoveniu uznesenia krajského súdu oproti jeho ústnemu vyhláseniu to, že pri ústnom vyhlásení odvolací súd uviedol, že pri vydávaní osôb z cudziny je potrebné postupovať v súlade s čl. 12 európskeho dohovoru o vydávaní, ale v písomnom odôvodnení už uviedol čl. 14 tejto medzinárodnej zmluvy.

Ústavný súd považuje tento nedostatok za bežnú chybu, ktorá nemôže mať žiaden vplyv na zákonnosť prijatého rozhodnutia, a tým ani na porušenie zásad spravodlivého procesu.

Okrem toho sťažovateľ tvrdil, že pri ústnom vyhlásení uznesenia krajský súd tvrdil, že Trestný poriadok nie je v súlade s európskym dohovorom o vydávaní, a preto podľa názoru sťažovateľa mal krajský súd iniciovať konanie o súlade právnych predpisov. V písomnom vyhotovení rozhodnutia však krajský súd takúto formuláciu nepoužil, ale konštatoval, že Trestný poriadok a v ňom zakotvenú zásadu špeciality *„je treba vykladať v súlade s už vyššie citovanou medzinárodnou zmluvou. Pred vnútroštátnym právnym poriadkom má totiž prednosť medzinárodná zmluva ratifikovaná parlamentom, čo jednoznačne vyplýva z článku 7 ods. 2, 4 a 5 Ústavy SR.“*

Ústavný súd zastáva názor, že písomné vyhotovenie rozsudku (uznesenia) musí byť v zhode s jeho ústnym vyhlásením, a to pokiaľ ide o výrokovú časť, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Podľa názoru ústavného súdu pri písomnom vyhotovení odôvodnenia rozhodnutia oproti jeho ústnemu vyhláseniu môže dôjsť k odlišnostiam. Tie môžu spočívať len v tom, že písomné vyhotovenie rozhodnutia oproti jeho ústnemu vyhláseniu robia obširnejším a konkrétnejším. Nemožno v ňom však meniť skutkové zistenia, ktoré by viedli k odlišným právnym záverom. Takáto okolnosť v namietanom prípade zistená nebola, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K uvedenému považuje ústavný súd za podstatné dodať, že v zmysle § 174 ods. 1 Trestného poriadku zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo pri vyhotovení rozhodnutia môžu

byť kedykoľvek dané do súladu s jeho ústnym vyhlásením prostredníctvom opravného uznesenia.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd konštatuje, že v petite sťažnosti sťažovateľ namietal aj porušenie základných práv podľa čl. 47 ods. 1 ústavy (právo odoprieť výpoveď), čl. 47 ods. 2 ústavy (právo na právnu pomoc) a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v jeho prítomnosti, s možnosťou vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom) uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010. Preskúmaním obsahu sťažnosti dospel ústavný súd k záveru, že porušenie týchto základných práv sťažovateľ žiadnym relevantným spôsobom nezdôvodnil. Ústavný súd preto nemohol nájsť príčinnú súvislosť medzi ich namietaným porušením a predmetným rozhodnutím krajského súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a z toho dôvodu ju aj odmietol. V súvislosti s uvedeným považoval ústavný súd za dôležité uviesť, že porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 1 ústavy síce sťažovateľ odôvodnil, ale nie vo vzťahu k sebe, ale vo vzťahu iným osobám, čo ústavný súd nemohol vziať do úvahy, keďže nerozhodoval o porušení základných práv a slobôd tretích osôb, ale o namietanom porušení práv sťažovateľa.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vyplývajúcimi zo sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011